

رهنمود پروژه النما

تأليف دكتور سيامك حاجي يخيالي

عضو هيأت علمي دانشگاه تهران

موسسه تحقيقات رهنمود النما

بسم الله الرحمن الرحيم

ن و القلم و ما یسطرون

رهنمود پروژه الناء، مرجعی برای راهبری و مدیریت پروژه‌ها است. نظر به این که پروژه‌ها از منظرهای مختلف قابل بررسی است، رهنمود پروژه الناء برای راهبری و مدیریت پروژه از یک نظام پنج وجهی استفاده می‌کند که هر وجه از یک منظر به راهبری و مدیریت پروژه نگاه می‌کنند. این پنج وجه عبارتند از: اصول، مفاهیم، فرآیندها، ابزارها و متناسب‌سازی.

اصول، مبانی مشترک بین کلیه پروژه‌ها می‌باشند. اصول پایه‌هایی هستند که راهبری و مدیریت پروژه بر اساس آنها بنا شده است. اصول، راهکارهای برتر پروژه‌ای هستند که تعیین می‌کنند آیا پروژه اصالتاً بر اساس رهنمود پروژه الناء می‌باشد یا خیر.

مفاهیم رهنمود پروژه الناء، منظری از راهبری و مدیریت پروژه را توصیف می‌کنند که در مقاطع مختلف طی چرخه حیات پروژه به وسیله فرآیندها بکار گرفته خواهند شد. کلیه مفاهیم هشت‌گانه رهنمود پروژه الناء، در کلیه پروژه‌ها صرف‌نظر از اندازه، حوزه کاربرد و بلوغ سازمان باید بکار گرفته شوند. ولی تأکید و میزان بکارگیری آنها از پروژه‌ای به پروژه‌ای دیگر متفاوت است. مفاهیم رهنمود پروژه الناء از ابعاد مختلف به ویژه از بعد هماهنگی با یکدیگر و پوشش دادن کل فضای مورد نیاز راهبری و مدیریت پروژه‌ها یکپارچه هستند. همچنین مفاهیم از بعد ارتباط با فرآیندها، ابزارها، مستندات و چارچوب متناسب‌سازی نیز یکپارچه می‌باشند. فرآیندهای رهنمود پروژه الناء، چرخه حیات پروژه را بر اساس ترتیب زمانی وقوع با بکارگیری مفاهیم مختلف و ترکیب نمودن آنها با یکدیگر شکل می‌دهند، لذا ممکن است یک مفهوم در چندین فرآیند بکار گرفته شود. فرآیندها، پیدایش قدم به قدم طی چرخه حیات پروژه از قبل از شروع، تا بعد از خاتمه پروژه را توصیف می‌کنند. هر فرآیند از مجموعه‌ای از زیر فرآیندها تشکیل شده است که مقصد مشخصی را طی چرخه حیات پروژه دنبال می‌کنند. فرآیندها یکی از پنج وجه رهنمود پروژه الناء هستند. در این رهنمود هشت فرآیند وجود دارند که مجموعه‌ای از زیر فرآیندهای مورد نیاز برای راهبری و مدیریت موفقیت‌آمیز پروژه را ارائه می‌دهند. ابزارها، به عنوان یکی از پنج وجه رهنمود پروژه الناء، برای ایجاد نتایج و اجرای اقدامات مورد نیاز راهبری و مدیریت پروژه بکار گرفته می‌شوند. با توجه به گستردگی ابزارهای مورد استفاده در پروژه، جعبه ابزار پروژه الناء را ارائه شده است. این جعبه ابزار متناسب با ویژگی‌های محتوی پروژه، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وجه پنجم رهنمود پروژه الناء، متناسب‌سازی است که این امکان را می‌دهد تا رهنمود پروژه الناء برای کلیه پروژه‌ها، با هر اندازه، حوزه کاربرد، بلوغ سازمان مجری، پیچیدگی، جغرافیا و سایر ویژگی‌های متمایزکننده پروژه‌ها، بکار گرفته شود. متناسب‌سازی در رهنمود پروژه الناء بر اساس چارچوب مشخصی صورت می‌گیرد. البته شایان ذکر است که رهنمود پروژه الناء بخشی از مجموعه رهنمودهای توسعه داده شده الناء است تا سازمان‌ها بتوانند به حداکثر اثربخشی و کارایی دست یابند. مجموعه رهنمودهای الناء، مشتمل بر رهنمود طرح

فصل اول

مقدمه

۱.۱ مقصد رهنمود پروژه الن

رهنمود پروژه الن، یک نظام ساختاریافته و مرجع برای راهبری و مدیریت پروژه است. این رهنمود، اصول، مفاهیم، فرآیندها و ابزارهای مورد نیاز راهبری و مدیریت پروژه‌ها را به همراه نحوه بکارگیری آنها در پروژه‌ها با ویژگی‌های مختلف، تشریح می‌کند.

۱.۲ پروژه چیست؟

پروژه، مجموعه فرآیندها، ابزارها و ساختار سازمانی موقتی و فرا وظیفه‌ای است که با هدف تحویل یک یا چند قلم قابل تحویل منحصر به فرد و تعریف شده، در راستای اهداف استراتژیک، با توجه به زمان، هزینه، کیفیت، محدوده و ریسک‌ها ایجاد شده است.

۱.۲.۱ ویژگی‌های پروژه

لازم است تا پروژه‌ها از سایر تلاش‌های سازمان تفکیک شوند. در سازمان‌ها در مقابل پروژه، خدمت قرار دارد. خدمت با پروژه متفاوت است. مهم‌ترین تفاوت‌های بین خدمت و پروژه به شرح زیر می‌باشند:

- موقتی بودن